

טוה התורה

קדושה אני מבקש // ר' דניאל ידיד-ציון

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (שמות כה, ח).

ידועים דברי חז"ל על פס' זה: "בתוכו לא נאמר, אלא 'בתוכם' - בתוך כל אחד ואחד"¹. וכולנו מתמוגגים מהתרגשות על אשר בחר בנו מכל העמים והשכין בינינו את שכנתו.

אני רוצה לשאול דווקא על תחילת הפסוק: "ועשו לי מקדש" - כיצד מקדש זה מביא להשראת השכינה בתוכנו?! אם המטרה היא שבכל אחד תשרה שכינה, הרי שהיה עניין לפזר יותר את הקדושה לכל משפחה או שבט ואולי אפילו לכל יהודי צריך להיות איזה חפץ של קדושה. את המטרה הנפלאה הזו של "ושכנתי בתוכם" היה מתאים יותר לומר על מצוות תפילין או ציצית שהן אישיות ומצויות יותר, ולא על המקדש - שהחיוב לראותו הוא רק שלוש פעמים בשנה?

לעניות דעתי, הציווי על משכן ומקדש, ובאופן כללי כל נושא מעלות הקדושה (המדובר רבות בפרשת קורח), מלמד עיקרון חשוב. אך ברצוני להתבונן בתולדות העמים ולראות כיצד רעיון זה קידם את העולם לקראת תיקונו במלכות שדי.

כידוע, עד סוף ימי הבית השני עם ישראל היה שונה באמונתו באל אחד, מכל העמים שהאמינו בריבוי האלים כפי מספר כוחות הטבע. במהלך ימי הביניים, קמו דתות המנסות לחקות את אמונת ישראל - הנצרות והאסלאם. הן נפוצו בכל קצוות תבל עד שכמעט ולא נשארו עובדי אלילים מלבד בארצות נידחות ומנותקות.

כולנו מכירים את הסיפור על ממלכת כוזר, שהמלך שלה החל לחקור דתות, וגילה שהאמונה היהודית היא המקור לכל הדתות. המלך בא במגע עם החבר, והחבר יישב בטוב טעם ודעת את כל קושיותיו ולבטיו של המלך. האגדה מסתיימת בגיור גורף של בני הממלכה, וחלומו של כל לומד וקורא בספר הכוזרי שתהליך זה יקרה לכל גוי וממלכה בעולם. מדוע באמת זה לא קרה?

על שאלה זו יכול כל בר דעת לענות בפשטות: היהדות כלל לא מעודדת גיור. קשים גרים לישראל כספחת (קדושין ע"ב). אנו מברכים בכל יום 'שלא עשני גוי' ו'אשר בחר בנו מכל העמים', אך כאשר אלה רוצים להצטרף לעדתנו - רוח ההלכה מעקמת להם את האף. אז מהי השאיפה שלנו - לתקן עולם במלכות שדי, או שמא רק לשבח לאדון הכל שלא שם חלקינו כהם?

התשובה היא, שאנו חפצים ואמונים על תיקון העולם כולו. התורה מלמדת אותנו שכדי שהקדושה תחלחל בקרבינו ישנו צורך במקדש; מקום בו הקדושה נשמרת - כביכול בתנאי מעבדה - בצורה מושלמת. בבית המקדש אין עיסוק באתגרים שהחיים מזמינים לנו. עיקר תפקידו של המקדש לייצר ליהודי חוויות רוחניות גבוהות שאליהן יוכל לשאוף בזמן שהוא חי את היום-יום השוחק ובכך להתמודד עם הקשיים ולרומם את החיים אט אט אל הקדושה. התפילין הינם חשובים מאד אבל ההתרגשות מהן הולכת ודועכת ככל שמתרגלים אליהם. המקדש נותן לכל המצוות הקטנות עוצמה והתחדשות, וכך מערכת המצוות יכולה להביא את האדם מטבעו החומרי אל הקדושה והדביקות בחי העולמים.

ראיתי במכתב של הרבי האחרון מחב"ד², שמנסה לשכנע שחינוך לערכים וריסון תאוות אינו יכול לפעול בלי אמונה באלוקים. הוא מדגים זאת בסגנון מעניין: 'דועה הדוגמא בעניין זה, שאין אדם יכול להרים את עצמו על-ידי שיאחז בשערות ראשו וימשכן למעלה, אלא נחוצה נקודה שמחוץ לו כדי להישען עליה'.

כך גם ישראל בעמים: אילו חלילה היו ישראל נותנים לאומות להתערב בתוכם, היתה קדושתם נפגעת בהשפעת הנטעים הזרים ח"ו. דווקא בזכות דחיית הגרים, נשארו ישראל במדרגתם הגבוהה, ויכלו האומות והדתות החדשות לשאוף ולהתקדם לקראת תיקון העולם שיושלם במהרה בימינו. בימים אלה נמצאים שלומי אמוני ישראל תחת מתקפה לא פשוטה על כל היקר לנו: שבת, תורה, קדושת הבית היהודי, כשרות, ובאופן כללי על צביונה של מדינת ישראל.

תפקידנו הוא לשמר את הקדושה באופן המושלם ביותר, כדי שכאשר הסובבים ירצו להתעלות ולהתקרב למדרגה זו - יהיה להם את מי לחקות.

מזל טוב //

למלאכי גוטמן
לרגל נישואיו

לאלישיב אמסלם
לרגל אירוסיו

¹ דברים אלו לא נמצאו בחז"ל אך נאמרו בספרים רבים בשם חז"ל. באונקלוס מתרגם 'ואשרי שכינתי ביניהון', ובכל אופן זה נשמע מפשט הפסוק. הן אמת שהאור החיים הקדוש דייק באופן אחר: 'לומר שהמקום אשר יקדישו לשכנו, יהיה בתוך בני ישראל, שיקפו המשכן בד' דגלים'.
² תשובות לשאלות החיים, עמ' 287.

תשובות לפרשת משפטים:

- א. ה'צרעה' מוזכרת בספר יהושע (כד, יב), בנאומו של יהושע לפני מותו: "ואשלח לפניכם את הצרעה, ותגרש אותם מפניכם שני מלכי האמורי, לא בחרבך ולא בקשתך".
- ב. ישעיהו הוא הנביא שאמר: "קרוב מצדיקי... מי בעל משפטי יגש אלי" (ישעיהו ג, ח).
- ג. על יצחק ואנשי אבימלך נאמר "ויעש להם משתה ויאכלו וישתו" (בראשית כו, ל).
- ד. הביטוי 'מוהר' מוזכר: א. במעשה דינה ושכם בן חמור, שכם אומר ליעקב ובניו "הרבו עלי מאד מוהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו אלי (בראשית לד, יב). ב. בנישואי דוד ומיכל נאמר "ויאמר שאול כה תאמרו לדוד, אין חפץ למלך במוהר כי במאה ערלות פלישתים לנקם באויבי המלך" (ש"א יח, כה).
- ה. גם כאן הנביא הוא ישעיהו, בנבואת מינוי אליקים בן חלקיה על הבית: "ותלו עליו כל כבוד בית אביו הצאצאים והצפיעות כל כלי הקטן מכלי האגנות ועד כל כלי הנבלים" (ישעיהו כב, כד).
- ו. ארבעת המקומות שנאמר בהם "כי גרים הייתם בארץ מצרים": פעמיים בפרשת השבוע הקודמת (שמות כג, ט - שצוטט בשאלה; שמות כב, כ; שתי המקומות בהקשר של איסור לחיצת הגר). פעם אחת בספר ויקרא - "כאזרח מכם יהיה לכם הגר... כי גרים הייתם בארץ מצרים (יט, לד). ופעם נוספת בספר דברים - "ואהבתם את הגר, כי גרים הייתם בארץ מצרים" (י, יט).

שאלות לפרשת תרומה:

- א. הקב"ה מצוה את משה על בניית המשכן: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה, ח). למי נאמר "ושכנתי בתוך בני ישראל ולא אעזוב את עמי ישראל", ואיזה נביא נתנבא "...כי הנני בא ושכנתי בתוךך נאם ה'?"
- ב. עוד אומר ה' למשה: "ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו, וכן תעשו" (כה, ט). היכן מופיע בתורה שוב צמד המילים "תבנית כל"?
 - ג. בציווי עשיית האוהל נאמר (כו, יב) "וסרח העודף ביריעות האוהל...". היכן הוזכרה המילה 'סרח' במקום נוסף בתנ"ך?

העמק שאלה:
 - ד. בפסוק שהוזכר לעיל (ב) נאמר "ככל אשר אני מראה אותך". לאיזה נביא נאמר "ראה בעיניך ובאזניך שמע ושים לבך לכל אשר אני מראה אותך"?

אזכור
שיר

ידיד נפש // החתן ר' מלאכי גוטמן

לכן אשים לפניך קצת שירי אהבה אשר שרנו בשמחה בחברת חברים מקשיבים: בקשה - לחן 'אגדלך א-להי כל נשמה'... בקשה אחרת על היחוד וחשק האהבה, מיוסדת על ארבעה אותיות שבשם, ומתחיל ידיד נפש אב הרחמן...

בימינו נמצא כתב יד המחבר, ונוסח השיר שם אינו תואם את הנוסח המצוי ברוב הסידורים. בסידורים רינת ישראל וקורן הביאו את הנוסח המקורי (בהערות הובאו השינויים העיקריים):

פנייה לה:

'יָדִיד נֶפֶשׁ, אֵב הַרְחֵמֶן (ה' הוא גם ידיד נפש וגם אב רחמן), ומצד שתי בחינות אלו אני חפץ בקשר אליך, ולכן מִשֶׁךְ עֲבָדְךָ אֵל רְצוֹנְךָ (מִשְׁכָּנֵי אַחֲרֶיךָ לעשות רצונך, וממילא "נְרוֹצָה" -), יְרוּץ אליך עֲבָדְךָ מְרוּב כִּסּוּפִים וערגה 'כְּמוֹ אֵיל' המתאוה למים³, ויִשְׁתַּחֲוֶה מוֹל הַדָּרֶךְ⁴, כִּי יַעֲרֵב לוֹ יְדִידוֹתְךָ (אהבתך והקשר אליך), יותר מִיִּנְפֶת צוּר⁵ (הדבש הנוטף מחלות הדבש) וְכָל טַעַם עֵרֵב אַחֵר.

"הָדוּר"⁶, נָאָה, וְזוֹ הָעוֹלָם (כינויים לה' המבטאים את יופיו וגדולתו, ובסמוך מתבאר שכאשר תחשף לך הנפש היא תתרפא), נֶפֶשׁי חוֹלֵת אֶהְבֶּתְךָ⁷ (נפשי חולה מרוב יגעוועים אל אהבתך), לכן אָנָּה אֵל נָא, רְפָא נָא לָהּ" (במדבר יב,

בפרשת השבוע עם ישראל מצטווים על בניית המשכן. המשכן הוא מקום החיבור בין עם ישראל לה' ומבטא את האהבה ביניהם. וכך נאמר על המשכן "מֵה יְדִידוֹת מִשְׁכַּנְתֶּיךָ ה' צְבָאוֹת (תהלים פד, ב), ובחורבן המקדש נאמר: "עֲזַבְתִּי אֶת בֵּיתִי, נָטַשְׁתִּי אֶת נַחְלָתִי, נָתַתִּי אֶת יְדִידוֹת נַפְשִׁי בְּכַף אֵיבִיךָ (ירמיהו יב, ז). כאן המושג "ידידות נפשי" מתייחס לעם ישראל, שאהבתו של ה' אליהם מתבטאת בבית המקדש, וכפי שאומרת הגמ': "יבא ידיד (שלמה) בן ידיד (אברהם), ויבנה את ידיד (ביהמ"ק) לידיד (ה'). בחלקו של ידיד (בנימין) ויתכפרו בו ידידים (ישראל)... (מנחות נג ע"א ע"ש).

בפיוט הבא, המשורר נקט את הביטוי "ידיד נפש" כלפי ה', על מנת לבטא את האהבה ההדדית הזאת כלפיו. הפיוט מדבר על השתוקקות המשורר בקרבת ה', ומבקש שה' יתגלה במהרה. במילים של הפיוט משתמש המשורר בפסוקים מספר תהלים בהם מבקש דוד על קרבת ה', ומתאר את הכיסופים להגיע לחצרותיו.

השיר "ידיד נפש" התחבר ע"י רבי אלעזר אזכרי¹ והוא מוזכר בספרו "ספר חרדים" (מצוות לא תעשה פרק ז) ואלו דבריו:

ולפי שכתבנו למעלה מצות 'ואהבת את ה' אלהיך', שרשה ועיקרה וענפיה, ומצאתי לרב בעל חובת הלבבות שזו המעלה היא תכלית כל מדות הטובות... וכתבנו שאחד מן הענפים היקרים שבהתלהבות החשק ישיר האוהב שיר ידידות לפני,

1 ר' אלעזר אזכרי היה מצאצאי מגורשי ספרד וחי בצפת בתקופת המקובלים. רבו היה המקובל רבי יוסף סאגיס, והוא נסמך לרבנות על ידי רבי יעקב בירב. הוא למד בישיבת הרמ"ק, והושפע גם מתורת האר"י. בכתביו ופעולותיו ניכרת הכמיהה לגאולה ואהבת ארץ ישראל. ספרו "ספר חרדים" הוא ספר מצוות ומיוסד על הפסוק "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך", והמצוות מחולקות בו לפי איברי הגוף.

² מִשְׁכָּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוֹצָה הֵבִיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו... (שיר השירים א, ד)

³ אֵיל תַּעֲרַג עַל אֶפְיִי מִיָּם כִּן נֶפֶשִׁי תַּעֲרַג אֵלַי אֱלֹהִים (תהלים מב, ב).

⁴ הַשְׁתַּחֲוִו לָהּ בְּהַדְרָת קוֹשׁ (תהלים כט, ט).

⁵ הַנְּחַמְדִּים מְזֻהָב וּמְפֹזָר רָב וּמְתוֹקִים מְדֻבָּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים (תהלים יט, יא).

⁶ מִי זֶה בָּא מֵאֲדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מְבֻצָּרָה זֶה הָדוּר בְּלִבוֹשׁוֹ... (ישעיהו סג, א).

⁷ ...אם תִּמְצָאֵנִי אֶת דּוֹדִי מֵהַ תִּגִּידוּ לוֹ שְׁחֹלַת אֶהְבֶּה אֲנִי (שיר השירים ה, ח). "אשר אני חולה מרוב היגעוועין אל אהבתו" (מצודות דוד).

יג), - בְּהִרְאוֹת לָהּ (ע"י שתראה לה) את נַעֲם (נעימות ויופי) וַיִּנָּךְ, וממילא אָז היא התחזק ותתנפלא, וְהִיְתָה לָךְ שְׂפַחַת עוֹלָם⁸ (ותעבוד אותך בלב שלם לעולם).

וְתִיק (כינוי לה⁹), יִהְיֶה (יתעוררו ויתגברו) רַחֲמֵיךָ¹⁰, וְחוֹס נָא עַל בֶּן אוֹהֲבְךָ (אשר הוא מִזְרַע אֲבִיךָם אֲהַבְךָ¹¹. דה"ב כ, ז), כִּי זֶה 'פְּמָה' (כיון שהוא משתוקק¹²) וְנִכְסְף נִכְסְף¹³ ("נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחֻצוֹת ה'" (תהלים פד,

⁸ וְלִקְחָתָּ אֶת הַפְּרָצֵעַ וְנִתְתָּה בְּאֶזְנוֹ וּבְדָלְתָ וְהִיא לָךְ עֶבֶד עוֹלָם וְאִף לְאַמְתְּךָ תַּעֲשֶׂה כּוֹ (דברים טו, ז).

ובסידורים הנוסח הוא "וְהִיְתָה לָּהּ שְׂמֵחַת עוֹלָם" כלשון שנאמרה על זמן הגאולה "וּפְדוּיָי ה' יִשְׁבֹּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים... " (ישעיהו ה, י, וכע"ז שם נא, יא): "לִכְן בְּאֶרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שְׂמֵחַת עוֹלָם תְּהִיָּה לָהֶם" (ישעיהו סא, ז). אך נוסח זה אינו מתאים לתחילת השיר כיון שפותח מיד בשמחה העצמית של נפש המשורר, ומתוכן השיר נראה שרק בסופו לאחר בקשותיו על הקרבה לה' מבקש גם על השמחה שבעקבותיה.

⁹ ע"י רש"י ברכות ט ע"ב ד"ה ותיקין. אך בכמה מקומות מוזכר בחז"ל "תלמיד ותיק" ומשמע שהכוונה שותיק פירושו קדום. וכך משמעות המילה בימינו.

¹⁰ הַבֶּן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֵלֵךְ שְׁעָשְׂעִים כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל כֵּן הָמוּ מִי לִי רַחֵם אֶרְחַמֶנּוּ נָאִם ה' (ירמיהו לא, יט).

¹¹ את הצירוף "בן אוהבך" ניתן לפרש בשני פנים: בן האוהבך וגם בן של אוהבך.

¹² ע"פ נוסח זה המילה 'פְּמָה' היא מלשון "כְּמָה לָךְ בְּשָׂרִי" (תהלים סג, ב) ומדבר בלשון נסתר, ולכן ממשיך "נִכְסְפוּ נִכְסְפוּ" בלשון נסתר. ולגירסה שבסידורים הרגילים הלשון קשה, שפוחת בלשון נסתר "וְחֹסֶה נָא עַל בֶּן אוֹהֲבְךָ" וממשיך בלשון מדבר "כִּי זֶה כְּמָה נִכְסְף נִכְסְפִי". גם הלשון "בן אוהבך" נראית יותר מהלשון "בן אוהבך" כיון שהשיר מדבר על אהבתו לה' מצדו, ולא על אהבת ה' אליו.

¹³ "וְעֵתָה הִלֵּךְ הַלְכָתָּ כִּי נִכְסְפוּ נִכְסְפָתָה לְבֵית אָבִיךָ" (בראשית לא, ל).

ג), לְרֵאוֹת 'בְּתַפְאֲרַת עֲזָךָ'¹⁴, אֲנָא אֱלֹי, מִחֲמַד לְבִי¹⁵ (אשר לבי חומד קרבתי), חוֹשֶׁה¹⁶ נָא (עשה זאת מהר), "וַיֵּאֵל תְּתַעַלֵּם מִתְחַנְתִּי" (תהלים נה, ב).

כאן המשורר עובר לבקש בצורה מפורשת יותר על הגאולה: הַגְּלָה נָא (גלה את כבודך¹⁷), וּפְרֵשׁ חֲבִיב (ה) עָלַי, אֶת 'סִבְתָּ שְׁלוֹמְךָ' ("פרוש עלינו סוכת שלומך" - את ענני כבודך¹⁸), 'תֵּאֵיר אֶרְצִי מִכְבוֹדְךָ' (ע"פ יחזקאל מג, ב), ואז "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ"¹⁹, עשה זאת מְהֵרָ, אֲהוּב, "כִּי בָא מוֹעֵד" (כיון שהגיע זמן הגאולה - "אֶתָּה תְּקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַת לְחַנְנָה כִּי בָא מוֹעֵד". תהלים קב, יד), וְחַנְּנִי²⁰ "כִּימֵי עוֹלָם"²¹ (כמאז).

¹⁴ כִּי תַפְאֲרַת עֲזָמוּ אֶתָּה וּבְרָצִנָּה תִרְוִם קְרַנְנוּ (תהלים פט, יח).

¹⁵ בְּסִידוּרִים הַרְגִילִים "אֱלֹהֵי חֲמִידָה לְבִי", והלשון קשה, כיון שהיה צ"ל "חמד לבי".

¹⁶ "וַאֲמָתָה ה' אֵל תִּרְחֶק אֵילוּתֵי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה": (תהלים כב, כ, וכע"ז שם עא, יב. והצירוף "לעזרתי חושה" מופיע פעמים נוספות בתהלים וגם בהיפוך "חושה לעזרתי", "חושה לי עזרי"). והגירסה בסידורים הרגילים "וְחֹסֶה".

¹⁷ וְנִגְלָה כְבוֹד ה' וְרָאוּ כָל בְּשָׂר יִחְדּוּ כִּי פִי ה' דְּבַר (ישעיהו מ, ה).

¹⁸ וּבָרָא ה' עַל כָּל מְכוֹן הַר צִיּוֹן וְעַל מִקְרָאָהּ עֲנֵן יוֹמָם... כִּי עַל כָּל כְּבוֹד חָפָה: וְסִפָּה

תְּהִיָּה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב וּלְמַחְסֵה וּלְמַסְתוֹר מִזָּרָם וּמִמְטָר (ישעיהו ד, ה-ו).

¹⁹ ...הִבְיָאֵנִי הַמִּלֶּךָ חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ וְנִזְפִירָה דְדִירָה מִיּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל אֲהַבּוּךָ (שה"ש א, ד). וְאָמַר בְּיָוֵם הַהוּא... זֶה ה' קִיְּנוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ: (ישעיהו כה, ט).

²⁰ בְּסִידוּרִים הַרְגִילִים "וְחַנְּנִי", אך במקור המשורר מדבר על עצמו ולכן נקט לשון

יחיד (ואכן תחילת הבית 'פרוש חביב עלי' הוא בלשון יחיד, אך המשכו 'נגילה ונשמחה בך' הוא בלשון רבים, וא"כ לכאורה מתאים יותר לומר 'וחננני' לשון רבים.

²¹ בְּיָוֵם הַהוּא אָקִים אֶת סִפְתְּ דָוִד הַנְּפִלֵת וְגִדְרָתִי אֶת פְּרָצִיָּהוּ וְהִרְסָתִיו אָקִים וּבְנִיתִיָּהּ

כִּימֵי עוֹלָם (עמוס ט, יא). רְעָה עֲמֹךָ בְּשִׁבְטָךָ צֵאוּ וְנַחֲלֶתְךָ שְׁכֵנֵי לְבָבְךָ יַעַר בְּתוֹךְ כְּרָמֶיךָ

יְרַעוּ בְּשׁוֹן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם (מיכה ז, יד). וְעָרְבָה לָהּ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם

וּכְשֵׁנִים קְדַמְנִיּוֹת (מלאכי ג, ד).

חידון ראשי תיבות // המערכת

מה פשר ראשי התיבות / הסימנים הבאים:

א. י"ד שח"ט ד"ם.	ט. גחש"א.
ב. שצ"ם חנכ"ל.	י. בג"ד כפר(ר)"ת.
ג. זמ"ן נק"ט.	יא. שעטנ"ז ג"ץ.
ד. כא"ס קל"ב יגוד"ו.	יב. בד"ק חי"ה.
ה. הזי"ו ל"ך.	יג. ד"ן חנ"ק נפ"ש.
ו. פז"ר קש"ב.	יד. דצח"מ.
ז. יבנ"ה.	טו. בי"ה שמ"ו.
ח. יקנה"ז.	טז. ותמנ"ע.

למתקדמים:

א. בהר"ד.	ה. גו"ח אדז"ט.
ב. אי"ב תשצ"ג.	ו. אאאא"א.
ג. ד"ח תתע"ו.	ז. א"א צו"צ.
ד. הכ"א תקפ"ט.	

מה פשר המשפטים הבאים:

א. אין אומרים חטאת בחטא"ת.	ד. צדיקים אין אוכלים אלא מן הגז"ל, ומן המבש"ל, ואומרים
ב. אין אוכלים את הפסח אלא בחמ"ץ.	ה. כדרלעמ"ר.
ג. אין מניחים תפילין אלא בשב"ת.	ה. אין מכבדים בדגי"ם.

אחיזבא

במה אֶבְרָךְ? / ר' פלוויני

שאלה מעניינת תמיד נשאלה,
מפי התלמידים הלומדים,
הכיצד מגיעים לרום מעלה,
ומקבלים כינויים נכבדים?

לו חכמו ישכילו עצה,
למצוא אשה במהרה,
מצא אשה - טוב מצא,
ואין טוב אלא תורה.

הרי החתן עוונותיו מחולים,
והוא עכשיו כתינוק ממש,
וכן אותם אברכים מתחילים,
כיהושע מהאוהל לא מש.

כאשר בחור מתחתן,
מיד מקבל הוא סמיכה,
ומי לו אותה נותן?
האחראי על העריכה...

שְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי,
שְׁוֹא ודָבַר פֶּזֶב הַרְחִיקִי,
יְיִשׁוּ וְעֲשֵׂר אֶל תִּתֶּן לִי,
הִטְרִיפֵנִי לָחֵם חֶסֶד.

הב לי הב
שְׁבִיבִי אֹזֶר,
רַב לִי רַב
מִחֲשָׁבֵי בֹרַח.

הִבָּה לִי שִׁי
רַעֲיוֹנֵי טָהָר,
דֵּי לִי דֵּי
מֵאֲפֵלֵי סָהָר.

הֵן לִי תִנָּה
גְּבוּרַת חֲפִיץ,
הוֹשִׁיט לִי נָא
כַּדּוּרֵי נֶפֶץ.

אֲנַפֵּץ בָּהֶם
טִירוֹת וּמַגְדָּלִים,
וְשׁוֹכְנֵי בָהֶם
הַבְּלֵי הַבָּלִים.

אֶקְרָא דְרוֹר
לְפִי וְעֲטִי,
בְּלִי לְשֹׁמֵר
יְיִנִי וְחִבִּיתִי.

וּבְלֵי פֶחַד
חֲרָדַת עֲבָדִים,
נִשְׁתַּעַה יַחַד
דְּבָרִים אֲחֻדִים.

וְהַדְּבָרִים כְּחֻצִים
יִקְלְעוּ מִשְׁרָתָם,
וְלֹאֲחִים נֹצִים
יִגִּידוּ רִשְׁעָתָם:

לְהַתְרוֹמֵם מִפְּלָגוֹת
לְגַדְלֵ עֵם,
וְלְהַרְחִיב הַהֲשָׁגוֹת
כְּמֶרְחָבֵי יָם.

לְנַעַר הָאֲבָקִים
מֵאֲרֻצוֹת הַגּוֹלָה,
שֶׁהֵנָּם נִדְּבָקִים
בְּלִבְנֵי הַחֹלָה.

לְהַבִּין לְנִקְוֵהָ
שֶׁהִיא הַכֹּל,
לְתוֹרָה וְלַתְּעוּדָה
בְּכַחַן לְאֵל.

לְדַאֵג לְנִשְׁמָה
לְנִשְׁמַת הָאִמָּה,
שֶׁהִפְקָה לְשִׁמְכָה
בְּהַגְלוֹתָהּ מִתְּחוּמָה.

לְעוֹרֵר הַחַיִּים
לְתַחִית הָעָם,
בְּאֶרֶץ וּבְשָׂמַיִם
בְּאֲשֶׁר הֵם שָׁם.

[ראי"ה קוק, אורות הראי"ה]

